

Uczniu: w poszukiwaniu tożsamości i... zawodu

część I

Jestem przekonana, że wiesz już (w teorii i praktyce) czym charakteryzuje się etap życia, w którym znajdujesz się jako uczeń gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej. To czas z jednej strony piękny i barwny, a z drugiej niezwykle trudny. Wymaga od Ciebie poradzenia sobie z różnymi zadaniami, w tym z wyborem przyszłego zawodu oraz szkoły, która do tego zawodu będzie Cię przygotowywać. Jak można to wszystko „ogarnąć”, kiedy jest tyle zadań, wymagań, ograniczeń, obowiązków, a do tego jeszcze słynny „**kryzys adolescencji**”, z którym również „wypadałoby się” w tym czasie uporać?

Zmiany zachodzące w Twojej psychice – przede wszystkim w zakresie poszukiwania najbardziej odpowiadającego Ci systemu wartości, stanowiącego „drogowskaz” na całe dalsze życie mają również wpływ na podejmowane w tym czasie **pierwsze decyzje zawodowe**. „Pułapki” czyhające wokół, zwłaszcza dotkliwe na tym etapie życia, mogą te decyzje skutecznie utrudniać. Jedną z takich pułapek jest np. **uzależnienie od mediów**, w tym od **Internetu**. Widać to w ogromie czasu, jaki można poświęcać na oglądanie TV czy korzystanie z komputera. Jaki może to mieć wpływ na Twoje dalsze, życiowe wybory?

Możesz na przykład nie mieć czasu na... odkrycie i rozwijanie swoich zainteresowań. W III klasie gimnazjum na pytanie „*czym się interesujesz?*” może być Ci trudno odpowiedzieć. Na pytanie „*co robisz w czasie wolnym?*” – być może odpowiesz, że „*oglądasz TV i korzystasz z Internetu*”, ewentualnie „*słuchasz muzyki*”. Każdy korzysta z Internetu, każdy ogląda telewizję. Ważne jednak, aby nie zajmowało to 100 procent czasu wolnego...

Czy masz czas na coś jeszcze, co mogłoby pomóc Ci odkryć swoje zainteresowania?

Zwróć uwagę na to, że **zainteresowania mają to do siebie, że same się „nie odkrywają”...**

Jaki to ma związek z Twoją tożsamością? Tożsamość stanowi wizję własnej osoby (**tożsamość osobista**: świadomość niepowtarzalnych różnic między Tobą a innymi, przekonania na temat własnej osoby, samego siebie) oraz wizję innych (**tożsamość społeczna**: poczucie przynależności do określonej grupy społecznej, przekonania na temat innych ludzi).

Uformowanie tożsamości (a dokładnie jej podstaw) jest jednym z kluczowych zadań okresu dorastania – warto zatem to zadanie wykonać „z głową”! Na proces kształtowania się Twojej tożsamości (który zwykle kończy się około 30 roku życia) składają się również Twoje wybory związane z zawodem, szkołą, pracą. To kolejny argument za tym, aby wybory te były trafne, oparte tylko o **Twój** potencjał.

Tożsamość będzie kluczowym elementem Twojej osobowości, będzie niczym drogowskaz, którym zawsze będziesz się kierować, w każdej sytuacji życiowej... W procesie budowania własnej tożsamości poszukujesz odpowiedzi na pytanie **kim jesteś, co chcesz w życiu robić, co jest dla Ciebie ważne**, a także **jak widzą Cię inni**. Próbujesz, eksperymentujesz, sprawdzasz swoje możliwości, a także relacje łączące Cię z innymi. Poszukujesz autorytetów i podejmujesz decyzje w kluczowych dla Twojego życia obszarach. Rozwój Twojej tożsamości ma swoje etapy. Zajmie Ci to trochę czasu.

Jak to wszystko wygląda w odniesieniu do wyboru zawodu/szkoły?

Jeśli chcesz – przeczytasz o tym w części II.

Elżbieta Swat-Padrok

